

Sygn. akt I NO 28/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Demendecki (przewodniczący)

SSN Janusz Niczyporuk (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Wiak

w sprawie z odwołania A. P.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr (...) /2018 z dnia 18 października 2018 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na trzy stanowiska sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w (...), ogłoszone w Monitorze Polskim z 2018., poz. 323,

z udziałem J. D., A. J., A. P.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 30 lipca 2019 r.

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa działając na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 389, z późn. zm.; dalej: ustawa o KRS), uchwałą z dnia 18 października 2018 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na trzy stanowiska sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w (...), ogłoszone

w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 323, przedstawiła Prezydentowi RP wniosek o powołanie J. D., A. J., A. P. oraz nie przedstawiła Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia wskazanego urzędu w Sądzie Apelacyjnym w (...) A. P. (skarżąca) oraz A. M. i A. O.

W uzasadnieniu uchwały Krajowa Rada Sądownictwa wskazała, że przedstawieni kandydaci spełniali wymagania ustawowe określone przez art. 64 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 23 z późn. zm.; dalej: Prawo o ustroju sądów powszechnych). Krajowa Rada Sądownictwa podkreśliła, że podejmując uchwałę kierowała się dyspozycją art. 35 ust. 2 ustawy o KRS i uwzględniła uzyskane przez kandydatów oceny kwalifikacji, doświadczenie zawodowe i dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do kart zgłoszenia, a także opinię Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...) i Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Apelacji (...). Po wszechstronnym rozważeniu całokształtu okoliczności sprawy uznała, że skarżąca nie wypełniła ocenianych łącznie kryteriów wyboru w stopniu uzasadniającym przedstawienie Prezydentowi RP wniosku o powołanie jej do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Apelacyjnego w (...).

Opiniując kandydaturę skarżącej Krajowa Rada Sądownictwa zaprezentowała szczegółowo jej sylwetkę wskazując, że A. P. ukończyła studia prawnicze z wynikiem bardzo dobrym. W 1995 r. po ukończeniu aplikacji sądowej złożyła egzamin sędziowski z oceną bardzo dobrą, a następnie w tym samym roku została mianowana asesorem w Sądzie Rejonowym w R., w którym orzekała w wydziałach: cywilnym, rodzinnym i nieletnich. Postanowieniem Prezydenta RP z 19 czerwca 1997 r. została powołana do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w R., w którym orzekała w sprawach cywilnych. Od stycznia 2001 r. do lutego 2007 r. pełniła funkcję Przewodniczącej Wydziału Cywilnego, a od października 2002 r. do października 2006 r. i ponownie od listopada 2006 r. do stycznia 2007 r. funkcję Wiceprezesa Sądu Rejonowego w R.. W 2005 r. ukończyła studia podyplomowe w zakresie prawa europejskiego dla sędziów. Postanowieniem Prezydenta RP z 2 czerwca 2009 r. została powołana do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w L. Od marca 2016 r. pełni

funkcję wizytatora do spraw cywilnych w Sądzie Okręgowym w L. W latach 2015-2017 była kilkakrotnie delegowana do pełnienia obowiązków sędziego Sądu Apelacyjnego. Kwalifikacje zawodowe A. P. zostały ocenione pozytywnie przez Sędziego Wizytatora, który wyraził opinię, że skarżąca jest doświadczonym sędzią, a jakość jej orzecznictwa jest bardzo wysoka. Jest osobą sumienną i staranną. Otrzymała ponadto pozytywne opinie służbowe.

W trakcie posiedzenia Krajowej Rady Sądownictwa 18 października 2018 r., w głosowaniu tajnym, podczas ponownego głosowania na kandydaturę skarżącą oddano 5 głosów „za”, 1 głos „przeciw” przy 10 głosach „wstrzymujących się” i 1 głosie „nieważnym”. W rezultacie kandydatura skarżącej nie otrzymała wymaganej bezwzględnej większości.

Odwołaniem z dnia 4 stycznia 2019 r. A. P. zaskarżyła uchwałę w punkcie 1 w całości, tj. w zakresie rozstrzygnięcia o przedstawieniu Prezydentowi RP wniosku o powołanie J. D., A. J. i K. P. oraz w punkcie 2., tj. w części dotyczącej rozstrzygnięcia o nieprzedstawieniu Prezydentowi RP wniosku o powołanie skarżącej do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Apelacyjnego w (...). Skarżąca zarzuciła uchwale:

1. nieważność będącą następstwem jej podjęcia przez Krajową Radę Sądownictwa, której większość członków (sędziów) biorących udział w podjęciu uchwały została wybrana na podstawie art. 9a i art. 11a - art. 11e ustawy o KRS, sprzecznych z przepisami art. 2, art. 10, art. 175 ust. 1, art. 177, art. 178 ust. 1, art. 179, art. 186 ust. 1 oraz art. 187 Konstytucji RP;

2. podjęcie uchwały z naruszeniem art. 2 w związku z art. 4 ust. 3 zdanie 3 i art. 6 ust. 1 oraz art. 19 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/30, ze zm., dalej: TUE) w związku z art. 15 ust. 1 oraz art. 20 w związku z art. 21 ust. 1 i art. 52 ust. 1 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (Dz.U. UE.C 2007. 303.1; dalej: KPP), tj. naruszenie zasady państwa prawnego, zasady równego traktowania oraz zasady dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach w następstwie wykreowania składu organu Państwa Członkowskiego mającego stać na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów (Krajowej Rady Sądownictwa), który podjął zaskarżoną uchwałę w ten sposób, że przedstawiciele władzy sądowniczej w tym organie wybierani są przez

władzę ustawodawczą, co zakłóca zasadę równowagi instytucjonalnej i doprowadziło do wydania przez ten organ uchwały z naruszeniem wyżej wskazanych norm prawa europejskiego poprzez dyskryminację skarżącą i naruszenie zasady dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach.

W uzasadnieniu odwołania skarżąca przedstawiła argumenty popierające podniesione zarzuty.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Na wstępie Sąd Najwyższy wyjaśnia, że Krajowa Rada Sądownictwa jest organem umocowanym przez Konstytucję RP do rozpatrywania i oceny kandydatów do pełnienia urzędu sędziego, której status wynika z art. 187 Konstytucji RP. Zwrócił na to uwagę Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 25 marca 2019 r., sygn. akt K 12/18. W powołanym wyroku Trybunał Konstytucyjny wskazał, że „Jakkolwiek (...) KRS jest oczywiście organem konstytucyjnym, to lakoniczność regulacji konstytucyjnej, która się do niej odnosi, wskazuje, że ustrojodawca zasadnicze kwestie związane z jej funkcjonowaniem przekazał do regulacji ustawowej, pozostawiając w tekście Konstytucji jedynie pewien minimalny standard konstytucyjności KRS. Zarówno na etapie prac nad tekstem Konstytucji, jak i współcześnie sam fakt istnienia Krajowej Rady Sądownictwa umocowanej konstytucyjnie nie jest immanentnie wpisany w istnienie demokratycznego państwa prawa. Fakt bycia reprezentacją środowiska prawniczego wynika bowiem nie ze sposobu wyboru członków KRS, ale z tego, że z dużą przewagą wybierani są do jej składu sędziowie, co jest objęte gwarancją konstytucyjną. Wobec powyższych argumentów Trybunał uznał art. 9a ustawy o KRS za zgodny z art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 w związku z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 173 oraz z art. 186 ust. 1 Konstytucji”. Czyni to tym samym podniesiony w pkt 1 *petitum* zarzut odwołania za nietrafiony.

Przechodząc do dalszych rozważań Sąd Najwyższy wyjaśnia, że na podstawie art. 44 ust. 1 i 3 ustawy o KRS Sąd Najwyższy ocenia zgodność zaskarżonej uchwały z prawem, stosując przy tym przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeksu postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360; dalej: Kodeks postępowania cywilnego lub k.p.c.) o skardze kasacyjnej. Oceniając zgodność uchwały z prawem Sąd Najwyższy nie dokonuje ponownej

oceny kandydatów do objęcia stanowiska sędziowskiego, lecz sprawdza, czy nastąpiło zarzucone w odwołaniu naruszenie przepisów postępowania mogące mieć wpływ na jego wynik, w tym w szczególności, czy Krajowa Rada Sądownictwa stosowała właściwe kryteria oceny kandydatów i czy nie przekroczyła granic swobodnego uznania. W świetle art. 44 ust. 1 ustawy o KRS kognicja Sądu Najwyższego obejmuje natomiast wyłącznie badanie czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem.

Sąd Najwyższy wyjaśnia w świetle powyższego, że żadna z tych okoliczności nie zachodzi w rozpoznawanej sprawie. Krajowa Rada Sądownictwa procedowała prawidłowo, stosując kryteria oceny kandydata określone w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, a także nie naruszyła przepisów Konstytucji RP, tj. art. 32 zakazującego dyskryminacji oraz art. 60 gwarantującego dostęp do służby publicznej na jednakowych zasadach, w demokratycznym państwie prawnym (art. 2 Konstytucji RP). Czyni to tym samym zarzut podniesiony w pkt 2 *petitum* odwołania za nietrafiony.

Przechodząc dalej do oceny podniesionych zarzutów Sąd Najwyższy odwołuje się do niepowołanego w odwołaniu, ale istotnego z punktu widzenia rozpoznania niniejszej sprawy art. 31 ustawy o KRS, z którego wynika, że postępowanie przed Krajową Radą Sądownictwa w sprawach indywidualnych przebiega wieloetapowo i kolegialnie. Realizowana jest w ten sposób dyrektywa wynikająca z art. 33 ust. 1 ustawy o KRS, która nakazuje Krajowej Radzie Sądownictwa wszechstronne rozważenie sprawy.

W przedmiotowej sprawie Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, iż brak jest podstaw do wyciągnięcia wniosku, że Krajowa Rada Sądownictwa nie zamieszczając w uzasadnieniu szczegółowej charakterystyki skarżącej, nie dokonała tym samym wnikliwej analizy jej kandydatury. Nie świadczą o tym ani reguły wnioskowania logicznego, ani domniemania faktyczne. Wbrew twierdzeniom skarżącej kryteria, jakimi kierowała się Krajowa Rada Sądownictwa podejmując decyzję o nieprzedstawieniu Prezydentowi RP osoby A. P. z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Apelacyjnego w (...), są dostatecznie i wyraźnie określone w jej uzasadnieniu, a także dodatkowo wynikają z pozostałej dokumentacji zgromadzonej w aktach postępowania.

Krajowa Rada Sądownictwa rozpatrując i oceniając kandydatury zgłoszone na wolne stanowisko sędziowskie w Sądzie Apelacyjnym w (...), niewątpliwie dysponowała obszerną dokumentacją dotyczącą poszczególnych osób biorących udział w konkursie. Wbrew nieuzasadnionym twierdzeniom skarżącej, Krajowa Rada Sądownictwa nie powtórzyła ogólnych zapisów art. 35 ust. 2 ustawy o KRS. W ocenie Sądu Najwyższego uzasadnienie zaskarżonej uchwały wskazuje, jakimi kryteriami Krajowa Rada Sądownictwa kierowała się przy wyborze kandydata przedstawionego Prezydentowi RP do powołania na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w (...). Krajowa Rada Sądownictwa wskazuje co prawda w ust. 1 pkt III uchwały, że brała pod uwagę doświadczenie zawodowe kandydatów, doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne elementy szczegółowo w tym punkcie uzasadnienia wymienione, jednakże w dalszej części uchwały znajduje się wyjaśnienie, które z nich miały istotne znaczenie w przeprowadzonej procedurze konkursowej. I tak, Krajowa Rada Sądownictwa w ust. 5 pkt III uchwały odnosi się do kryteriów mających najistotniejsze znaczenie, tj. dorobku zawodowego oraz kwalifikacji zawodowych zdobytych po ukończeniu studiów i złożeniu egzaminów zawodowych. Nie można tym samym przypisać uchwale sprzeczności z prawem, w tym zwłaszcza z art. 33 ust. 1 oraz art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS. Zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały wyjaśnienia dotyczące nieprzedstawienia Prezydentowi RP kandydatury skarżącej do objęcia urzędu sędziego Sądu Apelacyjnego w (...) świadczyły o tym, że na treść takiego rozstrzygnięcia sprawy decydujący wpływ miała całościowa i wszechstronnie przeprowadzona ocena wynikająca z łącznego zastosowania przyjętych przez Krajową Radę Sądownictwa kryteriów. Z tych przyczyn nie jest uzasadniony zarzut podniesiony w pkt 3 *petitum* odwołania. Dodać nadto należy, że z uzasadnienia zaskarżonej uchwały wynika jasno, iż Krajowa Rada Sądownictwa uwzględniła w odniesieniu do wszystkich uczestników postępowania jednakowe okoliczności rzutujące na ocenę predyspozycji poszczególnych kandydatów do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego. Ponadto, przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały motywy rozstrzygnięcia nie zawierały elementów pozwalających uznać je za dyskryminujące w stosunku do kandydatury i osoby odwołującej się, a zatem nie

mogą przemawiać za słusznością twierdzeń podniesionych w zarzutach dotyczących naruszenia przepisów Konstytucji RP. Sąd Najwyższy nie kwestionuje tego, że odwołująca się może być wartościowym sędzią, jednak nie może to podważać trafności oceny dokonanej przez Krajową Radę Sądownictwa, której zadaniem jest wybór najlepszej kandydatury spośród zgłoszonych. Ani z uzasadnienia uchwały, ani dokumentacji zgromadzonej w toku postępowania nie wynika bowiem, by skarżące ograniczono dostęp do służby publicznej w wyniku zastosowania dyskryminujących jej kandydaturę kryteriów lub też naruszenia zasady równości. Przypomnieć bowiem należy, że rozpoznając odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Sąd Najwyższy nie porównuje kandydatur, ale ocenia, czy uwzględnione w danej procedurze nominacyjnej kryteria oceny zostały zastosowane w jednakowy sposób do wszystkich kandydatów.

Konstatując, poczynione rozważania prowadzą do wniosku, że skarżąca nie wykazała, aby zaskarżona uchwała była sprzeczna z prawem, w związku z tym Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS.